

Janakan päiväkotikoulu
Lukuvuosisuunnitelma
2025–2026
Kasvun ja oppimisen palvelut

JYVÄSKYLÄ

Lukuvuosisuunnitelma käsitelty

	PVM
Vanhempainyhdistys tms.	10.9.-25
Oppilaskunta	19.9.-25
Henkilökunta	24.9.-25

Lukuvuosisuunnitelma hyväksytty **30.1.2026**

Sami Lahti
Palvelujohtaja

Muutosloki

Päivämäärä	Luku	Lyhyt kuvaus muutoksesta	Tekijä
3.12.2025	4.1.	Täydennennysehdotuksen mukaan korjattu	EO Jaana Salminen
3.12.2025	7.2.	Yhteisöllinen työ- ja toimintatavat kongregatiivisuuteen suunnitelmaan	Ari Asikainen
14.12.2025	7.2.	Täydennesysehdotuksen mukaan korjattu	EO Jaana Salminen

Sisällys

Sisällys.....	3
1 Kasvu ja oppiminen Jyväskylässä	4
2 Organisaatio ja henkilöstö	4
2.1 Päiväkotikoulun henkilöstön organisoituminen	4
2.2 Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio	6
3 Lukuvuoden 2025–2026 toiminta.....	6
3.1 Toimintavuoden työajat ja tapahtumat.....	7
3.2 Opetuksen yleinen järjestäminen.....	8
3.3 Koulun ulkopuolella annettava opetus	9
3.4 Opetuksen yhteydessä järjestettävä muu toiminta	10
3.5 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä	10
3.6 Laatumavoitteet ja muut kehittämisen kohteet	11
4 Kasvun ja oppimisen tuki.....	12
4.1 Kasvun ja oppimisen tuki päiväkotikoulussa.....	12
4.2 Kasvun ja oppimisen tuki yhteisissä palveluissa.....	15
4.3 Tuki kasvun ja oppimisen palveluissa.....	16
5 Kehittämissuunnitelma 2023–2025	16
5.1 Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys	16
5.2 Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit	17
5.3 Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset.....	17
5.4 Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi.....	18
6 Kaupunkistrategiasta nousevat muut teemat.....	18
6.1 Kansainvälisyys.....	18
6.2 Resurssiviisaus.....	21
6.3 Liikunnallinen elämäntapa	22
6.4 Kulttuuri	24
6.5 Elinvoima.....	25
7 Suunnitelmat.....	26
7.1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma	26
7.2 Opiskeluhoitosuunnitelma	26
7.3 Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma	27
7.4 Ympäristösuunnitelma	30
7.5 Muut suunnitelmat	31

1 Kasvu ja oppiminen Jyväskylässä

Kasvun ja oppimisen palvelut vastaavat Jyväskylässä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisopalveluiden eri toimintojen järjestämisestä. Tavoitteenamme on rakentaa lapselle yhtenäinen opinpolku taaperoikäisestä aina nuoreksi aikuiseksi saakka Jyväskylän kaupunkistrategian arvojen mukaisesti. Arvojamme ovat **inhimillisyys, vastuullisuus, rohkeus, avoimuus ja turvallisuus**. Yhteinen missiomme on "Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä".

Kaupunkistrategian koulutuskaupunkikärjen tavoitteiden pohjalta on luotu vuosille 2023–2025 [Kasvun ja oppimisen palveluiden kehittämisohjelma](#), joka tuo suuntaviivoja seuraavien vuosien kehittämistyölle.

Kehittämisohjelmassa on neljä teemaa:

- Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys
- Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit
- Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset
- Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi

Jyväskylän kaupunki on myös [Lapsiystävällinen kunta](#).

2 Organisaatio ja henkilöstö

2.1 Päiväkotikoulun henkilöstön organisoituminen

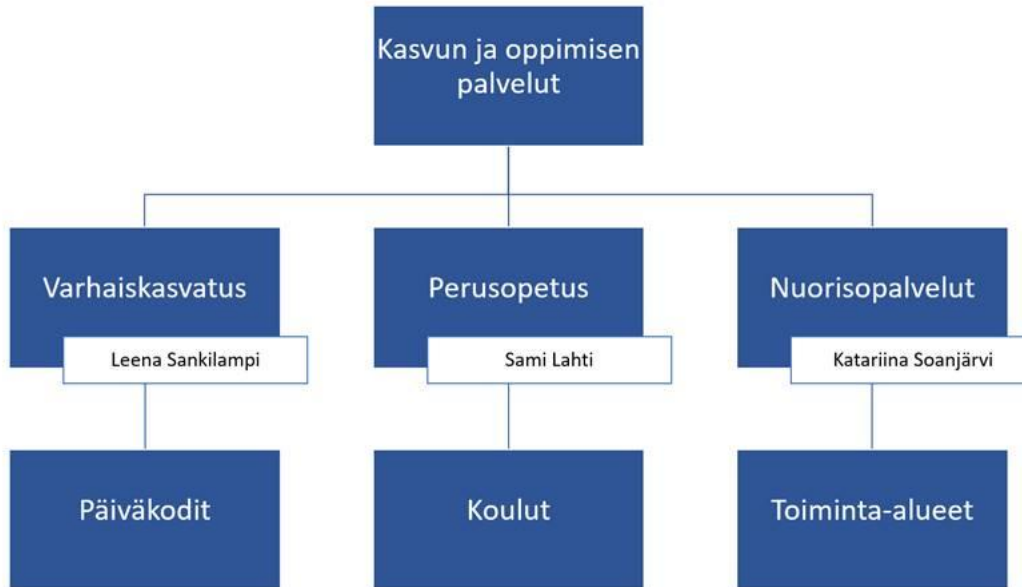
Toiminta	Kuvaus
Johtamisjärjestelmä	Päiväkoti: Päiväkodinjohtaja Sanna Kortelainen p. 050 432 7355 Päiväkodin päätoiminen apulaisjohtaja Marja Savolainen p. 050 597 3765 Päiväkodin ryhmässä toimiva apulaisjohtaja Tarja Jokinen p. 040 801 2910 Janakan Koulu: Rehtori, vararehtori, johtoryhmä, pedagoginen tiimi, PK ja koulun johtoryhmä Oravasaari: Rehtori, koulunjohtaja, luokanopettaja
Tiimirakenne	Päiväkoti: Päiväkodissa on neljä lapsiryhmää: Vesikirput 12 lasta (1-2 v), kolme kasvattajaa Ampparit 21 lasta (3-5 v), kolme kasvattajaa Puput 14 lasta (3-5 v), kaksi kasvattajaa Pöllöt 14 lasta (2-5 v), kaksi kasvattajaa Esiopetuksessa on kaksi lapsiryhmää: Esiopetus 1 13 lasta, kaksi kasvattajaa Esiopetus 2 14 lasta, kaksi kasvattajaa Lisäksi päiväkodissa ja esiopetuksessa työskentelee konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja Marika Koskela ja

	<p>kaksi varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitajaa (velhoa) lapsiryhmissä lasten tuen tarpeiden mukaan.</p> <p>Janakan koulu: Luokkatimet luokkapareittain ja EO, ohjaaja, pedagoginen tiimi (rehtori, vararehtori, 2-3 kehittäjäopettajaa), päiväkotikoulu tiimi (Hyvän alun yhdyshenkilöt), tapahtumatiimit (erikseen sovittavat tapahtumien järjestelyjä suunnittelevat tiimit), Tyhy-tiimi, tekniikka-tiimi, ympäristötiimi, kiusaamisen estämisen tiimi, osallistuminen sovittu, kaikki mukana yhdessä tai useammassa tiimissä.</p> <p>Oravasaari: luokanopettajat toimivat tiiminä suunnitellen toimintaa yhdessä. Vastuutehtävät (ympäristö, hyvinvointi, liikkuva koulu, kulttuuri, erityisopetus) on jaettu opettajille, mutta toteutus koululla yhteisesti.</p>
Vastuutiimit/työryhmät	<p>Päiväkoti: Janakan johtotiimi kokoontuu joka toinen viikko (päiväkodin johtaja, apulaisjohtajat ja veo Marika Koskela). Janakan kanssa samaan esihenkilöalueeseen kuuluu Haapaniemen päiväkotitiimi. Esihenkilöalueen yhteisiä asioita käsittelevä johtotiimi kokoontuu n. kerran kuukaudessa.</p> <p>Koulu: ks. edellinen</p>
Henkilöstö	<p>https://peda.net/jyvaskyla/janakankoulu/yhteystiedot Ora: Oravasaaren henkilöstö</p>
Koulun delegointijärjestys	<p>Rehtorin poissa ollessa vararehtori Jaana Salminen p. 040 7654346, LO Tanja Holopainen 0504398220, virkavuosiensa vanhin LO</p> <p>Oravasaari: rehtori, koulunjohtaja Tarmo Laitinen 0503252191, lo Outi Ojala 040 0126342</p>
Varhaiskasvatuksen varahenkilöt	<p>Janakan ja Haapaniemen esihenkilöalueella työskentelee neljä varahenkilöä.</p> <p>Varahenkilörokkenteen tarkoituksena on varmistaa ryhmän oman henkilöstön poissaolotilanteissa lapsille tuttu kasvattajien läsnäolo. Varahenkilöt tulevat tutuiksi päiväkodin kaikille lapsille toimiessaan heidän kanssaan säännöllisesti. Varahenkilöt myös perehdytetään kunkin ryhmän yhdessä sovittuihin toimintatapoihin.</p>
Vastuutehtävä	Tehtävän kuvaus ja mistä korvataan
Päiväkodin vastualueet	Vastuualuetalukko Janakan päiväkotitiimissä, päivitetty 22.8.2025 suunnittelupäivässä.
Kouluun palaavan oppilaan vastaanottamisesta vastaava(t) henkilö(t)	Paluusuunnitelman laatimiseen ja muihin toimenpiteisiin tarvittavat vastuuhenkilöt. EO Jaana Salminen, LO, rehtori Ari Asikainen
Kulttuurivastaava Kirsi-Marja Asikainen Oravasaari: Outi Ojala	Vastaa koulun kulttuuri-OPS Kompassiin liittyvästä viestinnästä, välittää kulttuuri- ja taidekasvatukseen liittyvää materiaalia, tiedotteita ym., osallistuu kulttuurivastaavien infotilaisuuksiin. Aitan avain -kortti, ei muuta erillistä korvausta.
L2-yhdyshenkilö Outi Vuorimies	Osallistuu koulun kansainvälisyystoiminnan ja globaalkasvatuksen kehittämiseen sekä tavoitteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen, osallistuu L2-yhdysopettajaverkoston koulutuksiin ja tapaamisiin, välittää tietoa kouluilla sekä raportoi tarvittaessa koulujen kv-toiminnasta. Korvaus koulukohtaisesta

	kehittämisrahasta ja L2-yhdysopettajaverkoston koulutusten osalta hankkeelta.
Liikkuva koulu -yhdys- henkilö Jari Liuha ORA Tarmo Laitinen	Vastaa liikkuva koulu -toiminnasta omalla koulullaan. Korvaus koulukohtaisesta kehittämisrahasta.
Oppilaskunnan ohjaava opettaja Ari Asikainen Oravasaari: ei ole	Vastaa koulun oppilaskuntatoiminnasta. Korvaus OVTES-erityistehtävästä.
Pedagoginen tukihenkilö (DigiOne) -ei ole	DigiOnen käyttöönoton tueksi nimetty opettaja (pilotti- ja toisen aallon koulut). Korvaus DigiOne-kustannuspaikalta. Sovitaan erikseen korvauskäytännöt lukuvuoden alussa.
Tuen yhdyshenkilö Jaana Salminen	Osallistuu yhteisiin verkostotapaamisiin vuosikellon mukaisesti, tukee henkilöstöä oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvissä kysymyksissä, tiedottaa koulussa ajankohtaisista tuen asioista sekä viestii yksiköstä nousevia asioita kasvun ja oppimisen tuen asiantuntijoille.
Tukioppilastoiminnan ohjaava opettaja -ei alakoulu	Vastaa koulun tukioppilastoiminnasta. Korvaus OVTES-erityistehtävästä.
Turvallisuusvastaava (varahenkilö) Ari Asikainen, vara Jaana Salminen Oravasaari: Tarmo Laitinen	Osallistuu turvallisuuteen liittyvien suunnitelmien laadintaan/päivittämiseen, turvallisuus- ja suojelukursseille sekä päivittää tarvittaessa osaamistaan. Vastaa turvallisuusasioihin perehdyttämisestä.
VKHS-vastuuhenkilö Jaana Salminen Oravasaari: Outi Ojala	Koordinoi ja ylläpitää väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän (VKHS) vastaista toimintaa omassa koulussa. On jäsen yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä. On mukana VKHS-tilanteiden selvittelyssä.
Ympäristöyhdyshenkilö Outi Vuorimies, Tanja Holopainen, Heta Vuorimaa Oravasaari: Outi Ojala	Osallistuu kasvun ja oppimisen ympäristöyhdyshenkilöiden tapaamisiin ja edistää omassa koulussaan kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista. Korvaus koulukohtaisesta kehittämisrahasta.

2.2 Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio

Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio on kuvattu alla. Kuvasta poiketen palvelujohtaja Leena Sankilammen alaisuudessa on myös Korpilahden yhtenäiskoulu.

Kuva. Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatiokaavio.

3 Lukuvuoden 2025–2026 toiminta

3.1 Toimintavuoden työajat ja tapahtumat

Lukuvuoden alku ja päättyminen	Lukuvuosi alkaa torstaina 7.8.2025 Lukuvuosi päättyy lauantaina 30.5.2026
Lomat	Syysloma on viikolla 42 eli 13.-19.10.2025 Joululoma on 22.12.2025-6.1.2026 Talviloma on viikolla 9 eli 23.-1.3.2026
Lyhennetyt päivät	7.8 klo 9-12, 14.3.klo 8-12 pilkkipäivä, 1.10.klo 9-13 liikuntapäivä, lukuvuoden päätöspäivät Ora: 7.8. klo 8.30-11.30 pilkkipäivä 7.3. klo 8-12 lukuvuoden päätöspäivät 20.12 klo 9-10.30 ja 30.5. klo 9-11
Muut poikkeuspäivät	15.5.2026 La 7.3. korvaa pe 15.3.
Koulupäivän aikataulu	https://peda.net/jyvaskyla/janakankoulu/ka Ora: koulupäivä alkaa kello 8.30, välkät 9.15-9.30, 10.15-10.30, 11.30-11.45, 12.30-12.45
Koulun tapahtumakalenteri	https://peda.net/jyvaskyla/janakankoulu/tulevia-tapahtumia Ora: Koulutiedote 2025-26
Lasten kanssa järjestettävät tapahtumat	Esim. Silent Book Club –YK:n lukutaitopäivän tempaus, Miljoona koria -välituntitoiminta, välituntiliigat, Be active -viikko, Nälkäpäivä, Liikuntapäivä, Pilkkipäivä, Talent -tapahtuma, Lapsen oikeuksien päivä, Nämä tarkentuu. Tiedotus koteihin

	<p>Wilmassa ja tapahtumakalenterissa. Hyvän alun ryhmä suunnittelee Pk-koulu tapahtumia.</p> <p>Ora: Be active-viikko, välituntiliigat (jalis, pihapallo), Kyläkoulukahvio, Itsenäisyysjuhla isovanhemmille, pilkkipäivä, Talent-tapahtuma, Vappurieha, koko koulun pikkujoulut, joulu- ja kevätjuhla.</p>
Vanhempien/perheiden kanssa järjestettävät tapahtumat	<p>Vanhempainilta 10.9, Joulujuhla, kevätjuhla, pilkkipäivä. Vanhempaintoimikunta suunnittelee lisää mm. Heijastinratsia, ystävänäpäivä disco</p> <p>Ora: vanhempainilta 20.8., itsenäisyysjuhla isovanhemmille 5.12., pilkkipäivä, joulujuhla, kevätjuhla, Kyläkoulukahvio 135v,</p>
Henkilöstön kohtaamiset toimintavuoden aikana	YS ke 8-9, veso-päivät, Tyhy-tapahtumat, sovitut kokoukset ja palaverit. Päivät tarkentuvat myöhemmin.

3.2 Opetuksen yleinen järjestäminen

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Lukuvuoden monialaisen oppimiskokonaisuuden teemana on **Hyvinvoiva koulu**. Koululla [monialaiset oppimiskokonaisuudet](#) toteutetaan seuraavasti:

Vuosi-luokka/-luokat	Opetussuunnitelmasta nostetut tavoitteet	Ajankohta	Toteutustapa
1-4-	Hyvi –viikko: AI T1,T2 LI T1, T7, YM T10, T14, T15, KU T4T5 T6	Maaliskuu	Koulu, koti yhteistyössä toteutettava kokonaisvaltaisesti hyvinvointia kehittävä teemaviikko
1-4	Hyvi –tuokiot: AI T1,T2 LI T1, T7, YM T10, T14, T15, KU T4T5 T6	loka-toukokuu kerran viikossa	ns. ohjatut Hyvi-välkät. ohjaajina henkilökunta ja lapset itse
2	Kuvataide T5, T6 Liikunta T7, T8, T9 Ympäristöoppi T5, T10 Äidinkieli T2	Viikot 43–48	Hyvinvointia lisäävä tuotos. Toteutus pe-aamuisin klo 8–10 luokat yhdistäen, 4 hengen ryhmässä.
Jan 1-4	Hyvi –viikko: AI T1, LI T1, T7, YM T10, T14, T15, ET T1, T2, T3	Helmi-maaliskuu –26	Koti, koulu, oppilaskunta
Ora 1-4	Hyvi –viikko: AI T1,T2 LI T1, T7, YM T10, T14, T15, KU T4T5 T6	Maaliskuu	Pajapäivät: koulu, oppilashuolto mukana
Ora 1-4	Kuvataide T4,T5, T6	Marras-joulukuu	Joulukorttipajat yhteistyössä kyläyhdistyksen, vanhempien ja jälkkärin kanssa. Kortti joka taloon –teemalla.
Jan 1-4	Ohjatut välituntileikit: LI T1, T7, T8, YM T8, T10	koko lukuvuosi jaksoittain	Vapaaehtoiset oppilaat jaksoittain.

		alkaen Be Active -vii- kosta	
1-4	Peukkuhaasteet: LI T8, AI T2, YM T10, T14, T15, ET T1, T2, T3	koko luku- vuosi	1-2 kk:n jaksot
1-4	Välituntiliigat: LI T1, T7, T8, YM T8, T10	koko luku- vuosi	Kaikki halukkaat pääsevät mukaan. Joukkueet muodostetaan yli luokkarajojen. 3-5 lajia lukuvuoden aikana.
1-4	Kummitoiminta: LI T8, AI T2, YM T10, T14, T15, ET T1, T2, T3 Ora: Kummi- ja kaveriparitoiminta	koko luku- vuosi	Kolkit ovat eppujen kummeja, nelkit toppujen. Toimintaa kummipareina yli oppiainerajojen, vähintään 1krt/ kk. Ora: 1lk ja 4lk kummiparit 3-4lk työparit, useita tapahtumia lukuvuoden aikana.
Arviointi:			

Valinnaisaineet

Ei 1-4. koulussa, paitsi A2 -kieliryhmä Janakassa (espanja).

Lisäksi Janakassa opiskellaan A1 -kielenä kolmannella luokalla englannin lisäksi myös saksaa.

3.3 Koulun ulkopuolella annettava opetus

Koululaisten tapaturmavakuutus kattaa myös koulun ulkopuolella toteutetun opetuksen ja toiminnan, mm. leirikoulut, taksvärkkipäivän, opintoretket, opiskelun Yrityskylässä, TET-jaksot sekä myös sen, että tavallisen koulupäivän aikana osa opetuksesta tai oppitunneista voidaan järjestää koulun ulkopuolella, esimerkiksi lähimetsässä.

Toiminta	Luokka/luokat	Ajankohta
Kulttuurikompassitoiminta	1-4.	Kulttuurikompassin mukaan.
Kevät- ym .lähialue retket ja vierailut,		Toukokuu kevätretket
Uimaopetus		Elokuu, huhti-toukokuu
Opetusta voidaan järjestää monipuolisesti myös koulun ulkopuolella niin,	1.-4.	Koko lukuvuosi

että luokat / esiopetus voivat olla erilaisissa ryhmissä ja oppituntien ajan-kohta voi vaihdella.		
---	--	--

Lisäksi kouluvuoden aikana järjestetään opintokäyntejä, oppilaiden tutustumiskäyntejä jatko-opintopaikkoihin sekä retkiä ja tapahtumia myöhemmin täsmennettävällä tavalla. Lukuvuoden aikana järjestetään myös muita koulun henkilökunnan ja oppilaiden yhteisiä tilaisuuksia ja tapahtumia koululla. Näiden aika, paikka ja sisältö määritellään erikseen ennen tilaisuutta/tapahtumaa. Huoltajia tiedotetaan näistä tarkemmin koulun tapahtumakalenterin ja Wilman kautta.

3.4 Opetuksen yhteydessä järjestettävä muu toiminta

Opetuksen yhteydessä järjestettävää muuta toimintaa ovat mm. aamu- ja iltapäivätoiminta, ruokailu, kirjasto, välitunnit, harrastekerhot sekä koulukuljetukset. Tänä lukuvuonna kehitämme oheista toimintaa:

Toiminta	Toiminnan tavoitteet
Jälkkäri ja Vertti	-Koulun ja PK-lasten joustava ryhmittely ja aikataulutus. -Henkilöstön joustava yhteiskäyttö. -Jälkkäriin toimintojen yhteissuunnittelu koulun ja PK:n ohjaajien yhteistyönä
välitunnit	Tarjotaan myös ohjattua välituntitoimintaa, esim. Hyvi- välkkä, Liikkuvaksit, välituntiliigat

Arviointi:

3.5 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä

Osallisuus, yhteistyö ja viestintä ovat tärkeitä elementtejä yhteisön hyvinvoinnin ja toimivuuden kannalta. Hyvän yhteistyön tavoitteena on huoltajien ja henkilöstön yhteinen sitoutuminen lasten ja nuorten terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen. Tänä lukuvuonna kehitämme oheista toimintaa:

Kehittämisen kohde/tavoite	Toimenpiteet
Terveisiä koulusta- kirjeet	Kirje ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Siinä kerrotaan ajan-kohtaisia koulun kuulumisia koteihin Wilman välityksellä.

Arviointi:

3.6 Laatuavoitteet ja muut kehittämisen kohteet

Jokaisessa yksikössä on koottu erilaisin laadunarvioinnin menetelmin tietoa, jonka pohjalta voi tunnistaa yksikön vahvuuksia ja tavoitteita kehittämiseksi, esim. erilaiset koulukohtaiset hyvinvointiin liittyvät kyselyt, päiväkodin arvioinnin portaat, tiimien arvoinnit jne. Kirjatkaa 1-2 tavoitetta sekä niihin liittyvät konkreettiset kehittämisen toimenpiteet (1-3/tavoite).

Yksikössä sovitaan, miten toimenpiteiden toteutumista seurataan ja kenen/keiden vastuulla toimenpiteiden toteuttaminen on. Vaikuttavuuden arviointiin kirjataan, miten kehittämisen toimenpiteiden vaikuttavuutta tullaan arvioimaan lukuvuoden aikana.

Päiväkodin tunnistamat vahvuudet

Vahvuudet:

- Olemme onnistuneet luomaan turvallisen ja välittävän ilmapiirin lapsille ja perheille
- Olemme kertoneet huoltajille, miten tunnetaitoja harjoitellaan lasten kanssa

Kehittämiseksi asetetut tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteet	Toimenpiteet	Seuranta (vastuut ja vaikuttavuuden arviointi)
Hyvinvoinnin vuosikello osaksi arkea	-Suunnittelupäivässä 22.8. ideoimme osa-alueisiin liittyvää toimintaa lasten kanssa (tiedosto teamsissä) ja sovimme jokaiseen osa-alueeseen yhden asian, johon jokainen sitoutuu ja johon panostamme -Hyvinvoinnin vuosikello esillä kahihuoneen seinällä osa-alueittain -Teamsiin kootaan materiaalia, jotka helposti kaikkien käytössä	Neljä kertaa vuodessa asiaa käsitellään viikkopalaverissa, jolloin arvioidaan mennyttä ja suunnitellaan tulevaa. Myös tiimeissä keskustellaan hyvinvoinnin vuosikellon teemoista kuukausittain.

Koulun tunnistamat vahvuudet

Koulussa on hyvä olla. Siellä on hyvä ja turvallinen ilmapiiri ja aikuisia, joille voi puhua. Koulussa on kavereita.

Kehittämiseksi asetetut tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta

Tavoitteet	Toimenpiteet	Seuranta (vastuut ja vaikuttavuuden arviointi)
Vuorovaikutustaitojen kehittäminen	Peukku-haasteet, HYVI-vuosikellon toteutus	Kyselyt oppilaille ja huoltajille (kaupungin kysely, mahdollinen oma kysely, omat havainnot ja huoltajilta ja lapsilta saatu palaute)
Oppilaat tietävät, mitä tarkoittaa hyvä käytös	Käyttäytymisen arvioinnin avaaminen luokkatasoille	Opettajat tekevät tämän, yhteinen seuranta ja arviointi.
Vastuunotto omasta ja	Luokkien vastuutehtävät. Tekemättömistä läksyistä on seuraamus.	Wilma-merkinnät. Yhteydenpito kodin kanssa. Opettajat vastaavat.

yhteisestä työskentelystä		
Kerrataan huoltajille ja lapsille VKHS ja poissaolomalli	Vanhempainilta, lukuvuositiedote, koulun kotisivu	Saatu palaute

Arviointi:

4 Kasvun ja oppimisen tuki

4.1 Kasvun ja oppimisen tuki päiväkotikoulussa

4.1.1 Yleisopetus

Kehittämisen kohde	Tavoitteet/toimenpiteet
Inklusiivisuutta (osallisuutta) vahvistava toimintakulttuuri	Tavoite: Jokainen osallistuu johonkin yhteisölliseen toimintaan -Peukkuhaasteisiin osallistuminen, välituntiliigat, liikkuvaksi oppilaat, oppilaskunta, kummitoiminta
Oppimisympäristöt ja työtavat	<p>Tavoite: Janakan päiväkotikoulu on turvallinen koulu kaikille lapsille ja aikuisille. Koulussa on selkeät säännöt, jotka ovat oppilaiden ja huoltajien tiedossa.</p> <p>Toteutus: Koulunsäännöt, luokan säännöt, välituntisäännöt, koulumatkasäännöt</p> <p>Näihin teemoihin liittyen yhteisiä päivänavauksia, joissa oppilaat esittävät muille oikeita toimintamalleja, säännöt kerrataan luokissa ja muistutetaan niistä.</p> <p>Motto: Kaikki ovat kaikkien oppilaita Jokainen aikuinen puuttuu ei-toivottuun käytökseen, muistetaan kehua ja kiittää hyvin onnistuneista asioista.</p> <p>Suositaan luokkparityöskentelyä, samanaikaisopetusta, kummitoimintaa, toiminnallisuutta</p>
Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt	<p>Oppimisen ja koulunkäynnin tuki</p> <hr/> <p>1. Koulun henkilöstöressurssien käyttö tuen näkökulmasta</p> <p>Tavoite: Erityisopetus ja ohjausresurssi käyttö vastaa joustavasti oppilaiden tuen tarpeisiin</p> <p>-Tukiopetus aina tarpeen mukaan (ks. Järjestelyt alla) -suunnitelma ohjaajien työskentelystä ja liikkumisesta oppilaiden tarpeiden mukaisesti tuntitasolla. Ohjaajien tarvetta tarkastellaan ja suunnitelmaa muutetaan tarvittaessa lukuvuoden alussa, syysloman jälkeen, tammikuussa ja maaliskuussa. Kysely tarpeista opettajille, jonka pohjalta suunnitelma laaditaan. Vastuuhenkilöt Jaana Salminen ja Kirsi Valkonen</p> <hr/> <p>2. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt Tuki-toimilista.docx,</p> <hr/> <p>3. Suositaan samanaikaisopetusta ja luokkparityöskentelyä 4. Harjoitellaan vuorovaikutus ja tunnetaitoja 5. Puututaan haastavaan käytökseen ja lasten välisiin ristiriitatilanteisiin viivyttämättä, VHKS- malli käytössä, varhainen puuttuminen.</p> <hr/> <p>Tavoite: Arjen rutiinit</p> <hr/> <p>Esim.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Päivän kulku on esillä luokissa ja se käydään aamulla läpi, jotta kaikki tietävät mitä päivän aikana tapahtuu.

	<ul style="list-style-type: none"> • Luokissa oppilailla on vastuutehtäviä, jotta kaikki pääsevät harjoittelemaan erilaisista asioista huolehtimista yhteiseksi hyväksi. Luokissa päätetään yhdessä vastuutehtävät esim. välituntivälineitä huolehtiminen, monisteiden jakaja jne. • Kannustaminen yhteiseen harjoitteluun ja vastuu koululaisen työstä mm. Läksyjen merkitseminen ja niistä huolehtiminen • Suositaan luokka- ja kummiparitoimintaa. • Kiusaamiseen puututaan välittömästi, VHKS-malli
<p>Ryhmäkohtaiset tukimuodot</p>	<p>Ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat ensisijainen tuki, joka koskee kaikkia oppilaita.</p> <p>Janakan päiväkotikoulussa ei ole pienryhmiä. Muodostamme pienempiä ryhmiä joustavasti eri oppiaineiden tunneilla. Palkitamme tunteja mm. äidinkielessä ja matematiikassa luokkatasoisesti, jotta käytössä on useamman opettajan panos ja näillä tunneilla on yleensä myös ohjaaja käytössä. Näillä tunneilla on erityisopettajan antamaa opetusta pienemälle ryhmälle. Suosimme yhteisopettajuutta ja samanaikaisopetusta. Ryhmäkohtaisen tuen resurssi on 1,81 h/vko</p> <p>Jokaiselle luokka-asteelle on suunnattu erityisopettajan tunteja ryhmäkohtaisen tuen antoa varten. (erityisopettajan antama opetus) Kaikilla luokka-asteilla on käytössä pienempiä ryhmiä, samanaikaisopetusta. Tukea suunnataa alkusyksystä erityisesti 1.luokkiin, jolloin erityisopettaja on 1.lk opetuksessa mukana ensimmäiset kaksi viikkoa koko lasten koulupäivän ajan. Resurssi jaetaan kullekin luokkatasolle periodeittain: 1. periodi koulun alku-syysloma, 2. periodi syysloma-joulukuu, 3. periodi tammi-maaliskuu ja viimeinen jakso maaliskuu-toukokuu. Ryhmäkohtaista tukea on varattu 1lk 4-6 h kuhunkin periodiin, 2lk 2-3 h, 3.lk 2-3 h ja 4.lk 4-5 h. Ryhmäkohtaisen tuen tarvetta tarkastellaan joustavasti ja tarpeen mukaan vaihdetaan kesken periodin ryhmälle suunnattua tuen määrää. Oppilaskohtainen tuki sisältyy näihin tuntimääriin.</p> <p>Tukiopetusryhmiä voidaan muodostaa yli luokka- ja luokka-asterajojen, joissa kaikilla on tarve harjoitella samaa asiaa omalla tasollaan. Tukiopetusta tarjotaan kaikille sitä tarvitseville. Janakan päiväkotikoulussa tukiopetusta antava opettaja voi olla kuka tahansa koulun opettaja. Tukiopetustarpeen ilmaantuessa tukiopetusta antava opettaja valitaan yhdessä koko koulun opettajien keskuudessa. Tukiopetus voidaan toteuttaa koulupäivän sisällä tai oppilas voidaan kutsua tukiopetukseen koulupäivän aluksi tai päätteeksi. Rohkaistaan oppilaita ja huoltajia pyytämään tukiopetusta, jos jotkut asiat tuntuivat vaikeilta. Janakan päiväkotikoulussa on käytössä resursio-pettajan tunteja, joita voidaan hyödyntää myös tukiopetuksessa.</p> <p>Ora: Mahdollistetaan tukiopetus kaikille oppilaille, kenellä tarvetta. Huomioidaan kuljetusoppilaat suunnitelmassa.</p>

	<p>Janakan päiväkotikoulussa opetuskielen tukiovetusta voi antaa kuka tahansa luokanopettaja, aineenopettaja tai erityisopettaja. Koulussa ei ole omaa s2 opettajaa. Luokanopettaja ja opetuksen toteuttaja suunnittelevat yhteistyössä tukiovetuksen sisällöt ja keston annettujen resurssien puitteissa.</p> <p>Erityisopettaja suunnittelee yhdessä luokanopettajien kanssa ryhmämuotoisen tuen kullekin luokka-asteelle sopivaksi tuen tarpeiden mukaan.</p> <p>Janakan ja Oravasaaren laskennallinen resurssi on n. 0,181/op-pilas.</p> <p>Tuki suunnitetaan tarveperusteisesti kaikille luokille opettajien ja EO:n yhteisarvioinnin pohjalta. Tuen suuntaamista tarkistetaan säännöllisin välein lukuvuoden aikana. Tuen suuntaaminen voi muuttua nopeastikin tilanteen niin vaatiessa.</p>

Arviointi:

4.1.2 Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

	Tavoitteet/toimenpiteet
Opetuksen järjestämisen periaatteet	Koulussamme ei ole toiminta-alueittain opiskelevia oppilaita.
Yhteistyön ja osallisuuden toimintatavat	

Arviointi:

4.2 Kasvun ja oppimisen tuki yhteisissä palveluissa

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tehtävänä on tarjota kaikille yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvään kasvuun ja oppimiseen. Lapsen tarvitsemat tukitoimet suunnitellaan inklusio- ja lähipalveluperiaatteen mukaisesti lapsen varhaiskasvatusryhmään. Laadukas varhaiskasvatus ja vahva yleinen tuki ovat perusta, jonka pohjalta rakentuu yksilöllisempi lapsiryhmässä toteutettava tehostettu tai erityinen tuki. Tuki voi olla pedagogista, rakenteellista ja/tai hoidollista tukea lapsen tarpeiden mukaisesti.

Perusopetuksessa suunnitelmallisesti toteutetut oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt antavat kestävä pohjan sekä hyvinvoinnille, osallisuudelle, oppimiselle että oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämiselle. Oppimisen tuki järjestetään ensisijaisesti oppilaan omassa opetusryhmässä ja tuen tulee olla suunnitelmallista, joustavaa ja tarvittaessa tuen tarpeen mukaan muuttuvaa. Kaikkia oppilaita koskevana ryhmäkohtaisina

tukimuotoina tarjotaan yleistä tukiopetusta, opetuskielen tukiopetusta ja erityisopettajan antamaa opetusta muun opetuksen yhteydessä. Mikäli ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat oppilaalle riittämättömiä, tarjotaan oppilaalle oppilaskohtaisia tukitoimia. Huoltajalla on aktiivinen rooli oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tukemisessa.

Lapsen tarvitsema tuki on johdonmukainen jatkumo. Nivelvaiheiden tuki ja siirtymien ennakointi, suunnittelu ja arviointi toteutetaan sovittujen vuosikellojen mukaisesti.

[Yhtenäisen opinpolun vuosikello](#)

4.3 Tuki kasvun ja oppimisen palveluissa

Kasvun ja oppimisen palveluiden tavoitteena on laadukas kasvatus, opetus, ohjaus ja oppimisen tuki. Mahdollisuus terveeseen kasvuun ja hyvään oppimiseen turvataan takaamalla riittävät resurssit varhaiskasvatukselle, perusopetukselle ja nuorisopalveluille. Näin toimien varmistetaan riittävän tuen toteutuminen. Joustavien rakenteiden ja toimivien prosessien avulla tavoitellaan lasten, nuorten ja nuorten aikuisten tarpeen mukaista kasvun ja oppimisen tukea ja ohjausta.

5 Kehittämishjelma 2023–2025

[Kasvun ja oppimisen palveluiden kehittämissuunnitelma](#) vuosille 2023–2025 hyväksyttiin sivistyslautakunnassa 23.11.2022. Ohjelma pitää sisällään tulevaisuuden tavoitellut sekä toimenpiteet yksikkö-, palvelualue- ja palvelun järjestäjätasolle. Tässä luvussa on kuvattu suunnitellut yksikötason toimenpiteet lukuvuodelle 2025–2026 teemoittain.

5.1 Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys

Jokaisessa yksikössä johdetaan suunnitelmallisesti koko yhteisön vuorovaikutusosaamisen kehittämistä.

Hyvinvoinnin vuosikellon, VKHS-mallin sekä poissaolomallin vakiinnuttaminen osaksi toimintakulttuuria.

Toimintamalli	Suunnitelmallinen toiminta
Hyvinvoinnin vuosikello	13.8.-25, 22.10.-25, 14.1.-26, 4.3.-26 Päiväkoti: suunnittelupäivässä 22.8. suunnitellaan vuosikellon mukaista toimintaa, muistutellaan mieleen ja arvioidaan viikko-palaverissa.
Väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän vastainen toimintamalli (VKHS-malli)	-VKHS-mallin jalkauttaminen ja siitä tiedottaminen oppilaille ja huoltajille (vanhempainilta, Wilma-viestit, oppilaille tiedotus yhteisissä päivänavauksissa ja oppitunneilla, seurantakysely) -ns Läpän heittoon ja epäasialliseen kielenkäyttöön puuttuminen (yhteinen päivänavaus, kiroilusäännöt ja seuraamukset, tarkka puuttuminen koko henkilökunnalta, tiedotus huoltajille, mahdollinen oppilaskysely. Hyvän käytöksen kriteerien avaaminen luokkatasoittain.

Päiväkodin käytössä oleva tutkimusperustainen menetelmä, jolla tuetaan tunne- ja vuorovaiikutustaitoja ja ennaltaehkäistään kiusaamista.	Eskareilla käytössä vahvuus varis -materiaali ja Askeleittain tunnetaitokerho. Päiväkodin puolella käytössä tunnetaitomateriaaleina Fanni-kirjat, Ympyräiset -kirjat ja aikuisten opas, Piki- kirjat ja aikuisen opas sekä Miu-kirjat.
Poissaolomalli	-Wilman poissaolojen kuittaus, kun poissaolo selvitetty. -Koulu ja huoltajat ovat ajan tasalla poissaoloista ja niiden seurauksista. Oppilashuollon tuen hyödyntäminen.

Arviointi:

5.2 Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit

Organisoi erilaiset tuen palveluiden muodot tarkoituksenmukaisella ja kestäväällä tavalla hyödyntäen erilaisia malleja sekä rakenteita.

Kirjaukset lukuvuosisuunnitelmaan lukuihin 4.1.

Tukee lasten, nuorten sekä nuorten aikuisten harrastamista ja liikunnallista elämäntapaa kehittämällä yksikön rakenteita ja toimintatapoja.

Kirjaukset lukuvuosisuunnitelmaan lukuun 6.3

5.3 Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset

Tukee työntekijätaitojen kehittymistä hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Keväällä 2025 toteutettiin henkilöstökysely. Sen tulosten pohjalta lukuvuodelle 2025–2026 nostetaan 1-2 kehittämisen kohdetta/tavoitetta ja niille käytännön toimenpiteet sekä seuranta.

Kehittämisen kohde/tavoite	Käytännön toteutus
Kokouskäytänteiden terävöittäminen. Kuunteleminen, puheenvuorot, asiassa ja aika- taulussa pysyminen	Yhteisiin kokouksiin lanseerataan ns. "Kilikello-malli", jonka avulla voidaan leikkimielisesti kiinnittää huomiota sujuvaan kokoustamiseen.

Arviointi:

Yksikössä on ajantasainen perehdytysuunnitelma sekä sovitut perehdyttäjätahot.

Keväällä 2025 julkaistiin uudet perusopetuksen perehdytyskortit opettajien sekä muun henkilöstön perehdyttämiseen. Niiden pohjalta varmistetaan, että oman yksikön

perehdytysuunnitelma sekä perehdyttäjätahot ovat ajan tasalla ja uudet työntekijät perehdytetään suunnitelmallisesti.

Toimenpide	Seuranta
Perehdytysuunnitelma on päivitetty ja käytössä	Uusien työntekijöiden perehdytys korttien kautta(rehtori) Sijaiset sijaiskansion tai pitemmissä sijaisuuksissa korttien kautta. (LO/rehtori)

Arviointi:

5.4 Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi

Kerää ja tallentaa sovitut, eri arviointimenetelmillä saadut tiedot yhteisesti sovittuun paikkaan.

Kasvun ja oppimisen SharePointin käyttöä vakiinnutetaan.

Käsittelee eri arviointimenetelmillä saatuja tuloksia avoimesti ja hyödyntää niitä toiminnan kehittämisessä.

Kirjaukset lukuvuosisuunnitelman luvussa 3.6.

6 Kaupunkistrategiasta nousevat muut teemat

6.1 Kansainvälisyys

Kansainvälistä toimintaa ja kansainvälisyyskasvatusta tulee suunnitella päiväkotikoulun omista tarpeista ja resursseista sekä opetussuunnitelmasta käsin. Siten se tulee osaksi toimintakulttuuria ja tukee oppimista.

Koulujen kansainvälisyyden tasot ja esimerkkejä toiminnoista:

Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena: miten näkyy koulun toimintakulttuurissa, arvoissa, jokapäiväisessä toiminnassa ja opetuksessa?

Kotikansainvälisyys: kulttuurisesti ja kielellisesti moninaisen kouluympäristön mahdollisuuksien huomioiminen, oman äidinkielen opetus, 3. luokan syyslukukaudella valittavana olevien A2-kielten kielivalintatiedotus, monialaiset oppimiskokonaisuudet, teemapäivät, kansainvälisten vierailijoiden vastaanottaminen, ystävyyskoulut, kirjeenvaihdot, teknologiset ja virtuaaliset yhteistyömahdollisuudet kuten eTwinning-verkkoalustan hyödyntäminen, koulun omat tapahtumat

Alueellinen ja kansallinen yhteistyö ja verkostot: esimerkiksi L2-yhdysopettajaverkosto (joka koulusta edustaja), kehitysjärjestöyhteistyö, yliopistoyhteistyö, kansalliset konferenssit, koulutukset

Kansainvälinen yhteistyö ja -liikkuvuus: esimerkiksi Erasmus+- tai Nordplus- ohjelmien rahoittamat oppilaiden ja/tai henkilöstön liikkuvuudet sekä yhteistyöhankkeet, ys-tävyysskoulu- ym. vaihdot

Koulu merkitsee taulukkoon kehittämisen tavoitteet ja toiminnot niille kansainvälisyyden tasoille, joita lukuvuonna toteutetaan. Yllä olevat kv-tasojen toimintoesimerkit auttavat painopisteiden ja tavoitteiden kirjaamisessa.

Koulun kansainvälisyyden tasot	Lukuvuoden toiminnan painopisteet /tavoitteet
Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena	Painopiste/ tavoite: Avoin ja ennakkoluuloton suhtautuminen eri kieliin ja kulttuureihin, kiinnostus muita kulttuureita ja kieliä kohtaan. Miten näkyy koulun toiminnassa?: Oppilaiden omiin kotikieliin ja vähäiseenkin muuhun kielitaitoon suhtaudutaan positiivisena voimavarana ja se otetaan huomioon koulutyössä sopivissa kohdin. Eri kulttuureista ja kielistä puhutaan neutraalisti ja tietoon perustuvasti. Erilaisiin kieliin ja kulttuureihin tutustutaan sopivien aiheiden yhteydessä (esim. Ylli, äidinkieli, vieraat kielet, A2 –kieliin tutustumispäivä, Postcrossing-projekti).
Kotikansainvälisyys	Koko lukuvuoden kestävä koko koulun Postcrossing –projekti (toissa keväänä saadun hankerahan turvin) jatkuu. Projektin yhteydessä on edelleen tarkoitus paitsi päästä käyttämään kieltä luonnollisessa tilanteessa, myös tutustua maailman karttaan sekä jonkin verran tarkemminkin korttien kohde- ja lähetysmaihiin. Kannustetaan ja välitetään tietoa oman äidinkielen opetuksesta. Huomioidaan oppilaiden kotikieliä arjessa mahdollisuuksien mukaan. Kieltenopen pitämät A2 –kielivalintainfo- ja kielten kokeilutunnit molemmilla kouluilla. Tavoitteena järjestää jotain eurooppalaisiin kieliin liittyvää koko koulun toimintaa sekä aamunavaus Euroopan kielten päivän yhteyteen.
Alueelliset/ kansalliset verkostot ja yhteistyö	L2 –verkosto. Lisäksi tavoitteena selvittää, millainen yliopistoyhteistyö voisi mahdollisesti toimia meidän koulumme kohdalla.
Kansainvälinen yhteistyö ja liikkuvuus	Ei tällä hetkellä suunnitelmia. Koulumme on avoin vierailijoiden vastaanottamiselle.

Päiväkodin kansainvälisyys	Toiminnan painopisteet/tavoitteet
Kielitietoisuus	Jokainen ryhmä täyttää Kielipeda 1 lomakkeen. Eskareilla kielisuihutus.
Kulttuurinen osaaminen	Kieku-yhdyshenkilö jakaa tietoa kulttuurisesta osaamisesta ja aiheesta järjestetään pedavipa.
Katsomuksellinen osaaminen	Yhteistyö seurakunnan kanssa.

	Seurakunnan järjestämä Maailman ympärimatka syksyllä 2025.
Kansainvälisyyskasvatus	Lasten kanssa tutustutaan eri kieliin ja kulttuureihin; eskareilla erityisesti kielisuihkutuksen yhteydessä. Huomioidaan eri kieli- ja kulttuuritaustaiset lapset ja perheet ja annetaan heille mahdollisuus kertoa ja opettaa omaa kieltään ja kulttuuriaan.
Arviointi:	

Kansainvälisyys yhteisissä palveluissa

Kansainvälisyyskasvatuksen avulla kaikilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus tutustua eri kieliin ja kulttuureihin. Kaikkien lasten ja nuorten kielellisten taitojen, kulttuuri-identiteettien ja itsetunnon kehittymistä tuetaan yksilöllisesti ja monipuolisesti.

Jyväskylässä monikielisen lapsen varhaiskasvatus järjestetään inklusiivisesti omalla asuinalueella lapsen lähipäiväkodissa. Lasten kielet, kulttuurit ja katsomukset saavat näkyä varhaiskasvatuksen arjessa. Henkilöstön tukena ovat kaksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa, joiden tehtäviin kuuluu konsultointi ja koulutus. Varhaiskasvatussyksiköissä on nimetyt kieku (kieli ja kulttuuri) -yhdyshenkilöt.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kansainvälisyys on ennen kaikkea globaalikansalaisuuteen valmistamista. Kansainvälisyyttä voidaan tukea perusopetuksessa neljällä tasolla.

Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena eli asenteina, uskalluksena ja ymmärryksenä koskee kaikkia opetuksen piirissä olevia lapsia ja nuoria varhaiskasvatuksesta perusopetukseen sekä kasvatus- ja opetushenkilöstöä. Globaalikansalaiseksi kasvaminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu sekä AGENDA2030-kestävät arvot ovat tärkeä osa kasvatuksen ja opetuksen sisältöjä sekä toimintakulttuuria.

Kotikansainvälisyudessa huomioidaan omien kulttuurisesti sekä kielellisesti moninaisten toimintaympäristöjen mahdollisuudet globaalikansalaisen taitojen kehittymisessä. Kotikansainvälistymistä voidaan toteuttaa myös tieto- ja viestintäteknologian keinoin.

Alueelliseen ja kansalliseen yhteistyöhön sekä verkostoihin osallistuminen ja niissä toimiminen mahdollistaa kokemusten ja osaamisen hankkimisen sekä jakamisen. Yhteistyö ja verkostoituminen tukee kansainvälisen toiminnan kehittämistä.

Kansainvälinen toiminta ja liikkuvuus sisältää koulun hankkeet, joissa liikutaan yli valtiorajojen. Liikkuvuuksia sisältävissä hankkeissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan resurssiviisas matkustaminen.

Kansainvälisyys kasvun ja oppimisen palveluissa

Kaupunkistrategian mukaisesti kasvun ja oppimisen palveluissa painotetaan myös kansainvälisyyttä. Kulttuurinen osaaminen ja vuorovaikutus ovat olennaisia taitoja globaalikansalaiseksi kasvamisessa. Kansainvälisyys monipuolistaa lapsen, nuoren ja nuoren aikuisen kokemusmaailmaa, avartaa maailmankuvaa ja vahvistaa valmiuksia toimia eettisesti

ja kestävästi globalisoituneessa maailmassa. Kansainvälisyysosaamista tuetaan tavoitteellisesti kaikilla ikätasoilla sekä kaikissa laaja-alaisen osaamisen mahdollistavissa oppimisen tilanteissa. Kansainvälistymistä pyritään toteuttamaan myös mahdollisimman resurssiviisaasti, esimerkiksi kotikansainvälisin keinoin hyödyntämällä kielellisesti ja kulttuurisesti moninaisia toimintaympäristöjä.

6.2 Resurssiviisaus

Ympäristövahtiin on kirjattu Jyväskylän kaupungin kestävä kehityksen tavoitteet, toimenpiteet ja tehtävät. Päiväkotikoulujen yksikkötasoisien suunnitelman taulukkoon kirjataan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen vastualueen toimenpiteistä (83, 137, 138 ja 139) johdetut tehtävät sekä niiden aikataulut, seuranta ja vastuuhenkilöt. Suunnitelmat laaditaan syyslukukauden aikana.

[Ympäristövahti \(jyvaskyla.fi\)](http://jyvaskyla.fi)

Koulun tavoitteet ja toimenpiteet	Toteutuuko (kyllä/ei) / käytännön toteutus / aikataulu / vastuuhenkilö(t)
Koululla on käytössä erillinen ympäristösuunnitelma	Jyväskylän perusopetuksen ympäristökasvatussuunnitelma
Yksikön jätteiden lajittelu on organisoitu	kyllä
Koululla on käytössä ympäristökasvatuksen vuosikello	kyllä
Ympäristövastaava osallistuu koulujen ympäristövastaavien verkoston toimintaan	kyllä
Luontoa hyödynnetään oppimisympäristönä eri oppiaineissa	kyllä, lähiluonnon hyödyntäminen opetuksessa, hyödynnetään hyvät puitteet esim. järvi, suo, koulun kota, säännölliset retket lähiluontoon
Osallistutaan hävikkiseurantaviikkoon syyskuussa Kylän Kattauksen kanssa	kyllä

Lisäksi koulu voi kirjata perusopetuksen ympäristötavoitteista johdettuja muita yksikkökohtaisia tavoitteita ja toimenpiteitä lukuun 7.4.

Päiväkodin tavoitteet ja toimenpiteet	Toteutuuko (kyllä/ei) / käytännön toteutus / aikataulu / vastuuhenkilö(t)
Yksikön jätteiden lajittelu on organisoitu	Ympäristökasvatusvastaavat: Heta ja Ksenia Jokainen ryhmä kierrättää omat jätteensä
Yksiköllä on käytössä ympäristökasvatuksen vuosikello	Ei vielä, mutta tehdään tämän toimintakauden aikana
Ympäristövastaava osallistuu päiväkotien ympäristövastaavien verkoston toimintaan	Kyllä
Henkilöstö osallistuu Liikenneturvan järjestämään koulutuksen.	Kyllä, lituvastaava
Osallistutaan hävikkiseurantaviikkoihin	Kyllä

Arviointi:

Resurssiviisaus yhteisissä palveluissa

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa varmistetaan vuosittain lapsille ja nuorille järjestettävän kiertotalousneuvonnan toteutuminen yhteisen vuosikellon avulla. Vuosikelloon kirjataan säännölliset toimenpiteet ja tehtävät yhteistyössä ympäristöyhdysheikilöiden verkoston kanssa. Jokaisesta yksiköstä tulee löytyä ympäristöyhdysheikilö sekä ympäristösuunnitelma osana lukuvuosisuunnitelmaa. Vuosikelloon kirjataan säännölliset ympäristökasvatukseen liittyvät tehtävät.

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa kannustetaan lapsia, nuoria ja perheitä liikku- maan fiksusti lihasvoimaa ja julkisia hyödyntäen. Lisäksi järjestetään säännöllisesti kam- panjoita ja tapahtumia fiksun liikkumisen esiin nostamiseksi.

Palveluissa järjestään osana ruokahävikki- viikkoja ja normaalia arkea kasvatuksellista toi- mintaa vastuullisen ja ekologisen ruokakäyt- tämisen vahvistamiseksi ja ruokahävikin vä- hentämiseksi.

Resurssiviisaus Kasvun ja oppimisen palveluissa

Kasvun ja oppimisen tavoitteena on kasvattaa resurssiviisaita, kestävään tulevaisuuteen katsovia ihmisiä. Tähän päästään tehostamalla nuorisopalveluiden, koulujen ja päiväkotien kestävän kehityksen kasvatusta osana opetus- ja kasvatustyötä, samalla parantaen kau- punkiympäristön tilaa sekä pienentäen ympäristöön kohdistuvien toimien kuormitusta. Pit- kän aikavälin ympäristötavoitteiden asettaminen ja toimenpiteiden vuosittainen päivittämi- nen ovat toimenpiteistä tärkeimpiä. Toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan Resurssiviis- sas Jyväskylä 2040 ohjelman päivituksen yhteydessä ja seurannassa.

6.3 Liikunnallinen elämäntapa

Päiväkotikouluissa tulee edistää lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa. Liikku- vaan ja terveelliseen elämäntapaan kannustavaa ohjausta toteutetaan suunnitelmalli- sesti.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Toteutuuko (kyllä/ei) / käytännön toteutus / aika- taulu / vastuhenkilö(t)
Koulu täyttää vuosittaisen Liik- kuva koulu/varhaiskasvatus -ny- kytilanarvioinnin	Kyllä , Liikuntavastaava opettaja
Koululla on Liikkuvaksi tai muuta oppilaiden vertaisliikuttajatoimin- taa	Kyllä Ora: ei
Liikunta- ja luontotoiminta nä- kyy päiväkodin arjessa	Kyllä Kaikki ryhmät retkeilevät lähes viikoittain.
Otetaan liikkuminen ja moto- riikkataidot (eskarin/taaperon arki) esille vasukeskustelussa	Kyllä

ja muissa huoltajien kohtaamisissa.	
Kaikilla oppilailta on mahdollisuus osallistua vähintään yhteen liikuntaharrastukseen koulupäivän yhteydessä	Kyllä , (harrastetunteja 3h/vk) Ora: Kyllä (harrastetunteja 1h/vk)
Koulussa on pitkät välitunnit (25-30min)	Kyllä, toteutetaan 1/vk Hyvi-välkkä Ora: ei
Koulussa on liikunnallisia välitunteja	Kyllä Ora: Ora: välituntiliigat, koulun yhteisiin liikunnallisiin leikkeihin kannustaminen (kaikki aikuiset), oppilaat liikkuvat erittäin aktiivisesti ja innokkaasti välitunneilla, välituntiladut talvella, oppilaiden ohjaamia tuokioita ja ratoja.
Move mittaustuloksia käsitellään koulussa; henkilökunnan, oppilaiden ja huoltajien kanssa	Ei, testit 5. luokalla. Tutustuminen 4.lk:lla
Ohjeistetaan opettajia, miten tarvittaessa ohjata perhe liikunta-neuvontaan.	Ei kuulu mielestäni opettajan perustehtäviin. Toki opettaja neuvoo tarvittaessa ottamaan yhteyttä kaupungin palveluihin.
Liikkuvaan ja terveelliseen elämäntapaan liittyvistä asioista viestitään koteihin aktiivisesti	Kyllä
Osallistutaan liikunnallista elämäntapaa tukeviin tapahtumiin ja teemapäiviin	BeActive-viikko, Unelmien Liikuntapäivä, oppilasurheilu, koulun omat tapahtumat

Arviointi:

Lukuvuoden aikana järjestetään myös muita koulun henkilökunnan ja lasten yhteisiä tilaisuuksia ja tapahtumia. Näiden aika, paikka ja sisältö määritellään erikseen ennen tilaisuutta/tapahtumaa. Huoltajia tiedotetaan näistä tarkemmin erikseen.

Liikunnallinen elämäntapa yhteisissä palveluissa

Jyväskylä on mukana valtakunnallisessa Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmassa. Ohjelmassa innostetaan ja tuetaan perheitä ja lapsia löytämään liikunnan ilo ja tätä kautta varmistaa liikunnallisen elämäntavan jatkuminen varhaiskasvatuksesta perusopetukseen. Tavoitteena on taata kaikille yhtäläiset mahdollisuudet liikkumiseen ja jokaiselle lapselle kokemus liikkumisen riemusta

Kaikki Jyväskylän perusopetuksen koulut ovat Liikkuvia kouluja. Liikkuva koulu -ohjelma tukee toiminnallista opetusta, välituntiliikuntaa ja koulumatkaliikuntaa. Liikkuva koulu on osa liikunnallisen elämäntavan edistämistä ja kokonaisuutta, jota työstitään yhteistyössä eri palvelualueiden kanssa. Lisäksi yhteisissä palveluissa on käytössä hyvinvoinnin vuosisikello, jonka tarkoituksena on vahvistaa sekä lasten että henkilökunnan kokonaisvaltaista hyvinvointia. Yksi hyvinvoinnin teemoista on liikunta. Kouluja kannustetaan hakemaan mukaan myös Fiksusti kouluun -ohjelmaan.

Liikunnallinen elämäntapa kasvun ja oppimisen palveluissa

Lasten ja nuorten kasvattaminen liikunnalliseen elämäntapaan on Liikuntapäätöskaupunki-strategiakärjen mukainen erityistavoite kaupungin palveluissa. Kaupunkistrategiaan ja hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattu lupaus edistää lasten ja nuorten liikkumista päiväko-deissa, kouluissa ja vapaa-ajalla. Näin toimimalla vahvistetaan yhteisöllisyyttä, tuetaan liikunta- ja harrastustoimintaa sekä vähennetään yksinäisyyttä. Lasten ja nuorten liikkumisen edistämisen toimenpiteet on kirjattu Jyväskylän kaupungin poikkihallinnolliseen liikkumissuunnitelmaan.

6.4 Kulttuuri

Päiväkotikoulun oman kulttuuritoiminnan kehittäminen

Tavoite	Toimenpiteet
Eskarit mukana koulun kulttuuritapahtumissa	esim. kulttuuriopetussuunnitelman toiminnot, Lastenoi- keuksien päivä, Talent-tapahtuma, mahdolliset vierailevat esiintyjät: Hyönteiselämää-konsertti, Ystävänpäivä, elo- kuvaviikko, eskareiden koulukurkistukset taideaineiden tunneille Ora: kulttuuriops-retket, monipuolinen juhlakult- tuuri (joulujuhlat, itsenäisyysjuhla isovanhemmille, kevät- juhla), draamaopetusta, nukketeatteria, musiikkipajoja (vanhemmat mukana ohjaamassa), eskarien koulukurkis- tukset taideaineiden tunneille

Arviointi:

Kulttuuri yhteisissä palveluissa

Varhaiskasvatuksen opetussuunnitelman mukaan hyödynnetään Jyväskylän kaupungin ja yhteistyökumppaneiden tarjoamia palveluja, joita ovat mm. koulut, kirjastot, museot ja Kulttuurიაitta. Kulttuuripalvelut tuottaa kaikille kaupungin päiväkodeille joka vuosi taidesitykset sekä vuorovuosin päivähoitoalueilla kiertävän monitaiteisen taidepajaohjelman. Kulttuuriohjelman suunnittelussa huomioidaan eri ikäiset lapset. Tavoitteena on taiteen ja kulttuurin keinoin tuottaa positiivisia elämyksiä ja siten tukea lapsen hyvinvointia, itseilmaisua ja hyvää kasvua.

<https://www.jyvaskyla.fi/kulttuuriaitta/varhaiskasvatus-ja-koulut/varhaiskasvatuksen-kulttuuriohjelma>

Perusasteen opetussuunnitelmassa korostetaan erilaisten taitojen oppimista, joita vaihtuvat sisällöt tukevat. Yli oppiainerajat ylittävää monialaista oppimista suunnitellaan yhdessä myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Yksi näistä on Kulttuuripalvelujen kanssa yhteistyössä laadittu ja toteutettava kulttuuriopetussuunnitelma Kompassi. Kompassi tavoittaa vuosittain kaikki 0.–9. luokkien oppilaat. Toteutuksesta vastaavat yhteistyössä perusopetus- ja kulttuuripalvelut, kaikki kaupungin taidelaitokset ja joukko muita taiteen ammattilaisia. Kompassi turvaa tasapuolisen kulttuuriopetuksen koko peruskoulun ajan ja siten toteuttaa osaltaan opetussuunnitelman tavoitteita. Kompassi sisältää vuosittaiset

kulttuuriretket, esitykset ja taidepajaohjelman, tekee kulttuurikasvatuksesta tavoitteellista ja jäsentynyttä, tukee uusien oppimisympäristöjen löytymistä sekä koulun ja kulttuurin välistä yhteistyötä. Kompassi huomioi myös erityisryhmät.

<https://www.jyvaskyla.fi/kulttuuriaitta/varhaiskasvatus-ja-koulut/kompassi>

<https://peda.net/jyvaskyla/kulttuuriopskompassi>

Kulttuuri kasvun ja oppimisen palveluissa

Jyväskylän kaupungin kulttuuripalvelut tuottaa lapsille, nuorille ja perheille runsaasti laadukkaita kulttuuripalveluita: tapahtumia ja esityksiä (Lasten Lysti- tapahtumavuosi, Lysti-Kylä-festivaali) sekä kokonaissuunnitelmiin perustuvien Kompassin, Kulttuurineuvolan ja varhaiskasvatuksen kulttuuritarjonnan.

Kulttuuripalvelut koordinoi seudullista lasten- ja nuortenkulttuurin yhteistyöverkosto Kulttuuriaittaa. Kulttuuriaitta on yksi Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton perustajajäsenistä.

6.5 Elinvoima

Opiskeltujen HYVI-taitojen toteuttaminen omassa arjessa
Omien vastuiden tunnistaminen ja niistä huolehtiminen
Neljäsluokkalaisten vastuuttaminen toimimaan tiiminä esim. yhdessä eskarilaisten kanssa esim. retket, välituntiliikunta ja -leikit, vuorovaikutustaitojen harjoittelu

Elinvoima yhteisissä palveluissa

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa kaupunkistrategian mukaista elinvoiman rakentumista tukee vahvojen perustaitojen oppimisen lisäksi laaja-alaisen osaamisen tavoitteet. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet kulkevat jatkumona varhaiskasvatussuunnitelman perusteista esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti laaja-alainen osaaminen koostuu seitsemästä osa-alueesta: 1) Ajattelu ja oppiminen, 2) Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, 3) Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot, 4) Monilukutaito, 5) Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, 6) Työelämätaidot ja yrittäjäyys ja 7) Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen.

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Siihen, miten oppilaat käyttävät tietojaan ja taitojaan, vaikuttavat oppilaiden omaksumat arvot ja asenteet sekä tahto toimia.

Laaja-alaisen osaamisen lisääntynyt tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu, työnteko sekä kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät tiedon- ja taidonalat ylittävää ja yhdistävää osaamista.

Elinvoima kasvun ja oppimisen palveluissa

Jyväskylän kaupunkistrategian mukaisesti elinvoima rakentuu muun muassa työllisyyden vahvistamisesta, kasvavista yrityksistä, houkuttelevista työpaikoista sekä yritysten ja korkeakoulujen kanssa toteutettavista tutkimus- ja kehitysinvestoinneista. Kasvun ja oppimisen palveluissa voimme tukea tätä strategista tavoitetta edistämällä lasten ja nuorten hyvää kasvua ja oppimista, innovatiivisuutta, yritteliäisyyttä ja valmiuksia kohdata tulevan työelämän moninaiset tarpeet.

7 Suunnitelmat

7.1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986
Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325

Päiväkotikoulut ovat velvollisia edistämään ja seuraamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista omassa yksikössään.

Kehitettävä teema ja tavoite	Kehittämistoimenpiteet	Aikataulu, vastuhenkilö, milloin arvioidaan
Saan olla oma itseni. Ketään ei syrjitä.	Vahvistetaan oppilaiden tietoisuutta erillaisuuden hyväksymisestä. Kaikki mukaan leikkeihin ja toimintoihin. Ora: samat tavoitteet kuin Janakassa, koko henkilökunta mukana seuraamassa, kannustamassa ja ohjaamassa	koko henkilöstö, läpi koko lukuvuoden

Arviointi:

7.2 Opiskeluhoitosuunnitelma

<https://peda.net/jyvaskyla/janakankoulu/lukuvuosisuunnitelma/yksikkokohtainen-opiskeluhoitosuunnitelma-2024-2025.docx>

Linkki vie 25-26 suunnitelmaan

7.3 Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma

TOIMINTAKULTTUURIN JA OPPIMISYMPÄRISTÖJEN KEHITTÄMINEN

Toimintakulttuurin kehittämisen lähtökohtana on inklusiivinen esiopetus, jossa kukin lapsi voi toimia, kehittyä ja oppia omana ainutlaatuisena yksilönään sekä yhteisön jäsenenä. Hyvä toimintakulttuuri edistää oppimista ja hyvinvointia esiopetusyhteisössä. Esiopetuksen toimintakulttuuri on kokonaisuus, joka rakentuu muun muassa

- arvoista, periaatteista ja oppimiskäsityksestä
- työtä ohjaavien normien ja tavoitteiden tulkinnasta
- oppimisympäristöistä, työtavoista ja pedagogisista käytännöistä, mukaan lukien oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt
- yhteistyöstä ja sen eri muodoista
- vuorovaikutuksesta ja ilmapiiristä
- henkilöstön osaamisesta, ammatillisuudesta ja **kehittämisosotteesta**
- johtamisrakenteista ja käytännöistä
- toiminnan organisoinnista, suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Kehittämisen kohde	Tavoite
Toimintakulttuurin ja oppimisympäristöjen kehittäminen	<p>Tavoite: Tunnetaitojen harjoittelu lasten kanssa</p> <p>Toimenpide 1: Tiimissä keskustellaan säännöllisesti lasten tunnekasvatuksesta.</p> <p>Toimenpide 2: Jokainen lapsi osallistuu tunnekerhoon.</p> <p>Toimenpide 3: Arjen kaikissa hetkissä pysähdytään lasten tunteiden äärelle.</p> <p>Toimenpide 4: Sanoitetaan ja nimetään tunteita yhdessä lasten kanssa.</p>

Arviointi: Keväällä 2026 tiimeissä arvioidaan asiaa yhdessä

OPPIMISEN JA ESIOPETUKSEEN OSALLISTUMISEN TUKI

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat osa kaikkea esiopetuksen toimintaa. Opetuksen käytännön toteutuksessa huomioidaan lasten erilaiset edellytykset oppia. Oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä tarkoitetaan mm. seuraavia asioita:

OPPIMISEN EDELLYTYKSIÄ TUKEVAT OPETUSJÄRJESTELYT	
PEDAGOGISET JÄRJESTELYT MM.	
Apuvälineet	Tarvittavat ryhmäkohtaiset apuvälineet
Toiminnan eriyttäminen	Joustavissa pienemmissä ryhmissä ryhmän lasten tarpeiden mukaisesti
Kielitietoinen opetus	Tuetaan kaikkien lasten kielellistä kehitystä, on osa kaikkea toimintaa esiopetuksessa
Työtavat ja oppimisympäristöt	Yhtenäiset ja johdonmukaiset työtavat. Muunnellaan siten, että lasten oikeus oppia ja toimia osana vertaisryhmää toteutuvat lapsen edun mukaisesti.
Vuorovaikutus- ja kommunikointitavat	Esimerkiksi puhetta tukevat ja korvaavat kommunikointimenetelmät (kuvat, viittomat jne.)
Päivittäiset ja muut säännöllisesti toistuvat toiminnot	Selkeä ja ennakoitava päivärytmi
RAKENTEELLISET JÄRJESTELYT (mahdollistavat pedagogisten järjestelyjen toteuttamisen ryhmässä)	
Opetusryhmien muodostaminen	Muodostetaan joustavasti tukemaan jokaisen lapsen oppimista ja esiopetukseen osallistumista
Tilojen esteettömyys	Tarpeenmukaiset järjestelyt
Henkilöstörakenne	Mitoituksen mukaisesti ja/tai rakenteeseen liittyvät ratkaisut ja ryhmäkohtaiset avustajat
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	Täydennyskoulutus sekä ryhmien tarpeiden mukainen, ennalta suunniteltu veon antama konsultaatio

Lapsella, jolla on vaikeuksia osallistua esiopetuksessa annettavaan opetukseen, on oikeus saada ryhmäkohtaisia tukimuotoja ja lapsikohtaisia tukitoimia oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tueksi. Ryhmäkohtaiset tukimuodot ja lapsikohtaiset tukitoimet järjestetään inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Ryhmäkohtaisia tukimuotoja annetaan oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden lisänä.

RYHMÄKOKHTAISET TUKIMUODOT	
Yleinen tukiopetus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ suunnitellaan lapsiryhmälle ja toteutetaan ryhmässä esiopetusaikana (ei yksilöllä tai kahden kesken lapsen kanssa) ▪ tavoitteena lasten oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukeminen ▪ kohdentuu ensisijaisesti oppimiskokonaisuuksiin ▪ ryhmän toiminnan eriyttämistä ▪ annetaan joustavissa pienemmissä ryhmissä ▪ voidaan antaa ennakoivasti ja vastata myös lasten sairaspöissaoloista johtuviin lyhytaikaisiin tuen tarpeisiin ▪ antaa ensisijaisesti esiopetusryhmästä vastuussa oleva opettaja, voi antaa myös muu opettaja samanaikais- tai yhteisopetuksena ▪ opettajien yhteistyö yleisen tukiopetuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja sen vaikuttavuuden arvioinnissa on tärkeää
Opetuskielen tukiopetus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tavoitteena lasten opetuskielen taidon vahvistaminen, kuten esimerkiksi käsitteiden ymmärtämistä ▪ suunnitellaan lapsiryhmälle ja toteutetaan ryhmässä esiopetusaikana ▪ järjestetään siten, että mahdollisimman moni lapsi voi hyötyä ▪ annetaan osana esiopetuksen opetusta niin usein, kun on tarpeen ▪ suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan kielitietoisen ja suomi/ruotsi toisena kielenä -opetuksen näkökulmat ▪ antaa ensisijaisesti esiopetusryhmästä vastuussa oleva opettaja, voi antaa myös muu opettaja samanaikais- tai yhteisopetuksena ▪ opettajien yhteistyö yleisen tukiopetuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja sen vaikuttavuuden arvioinnissa on tärkeää
Erityisopettajan antama tukiopetus muun opetuksen yhteydessä	<ul style="list-style-type: none"> ▪ erityispedagogiseen osaamiseen perustuvaa opetusta ▪ kohdennetaan sellaisiin koko ryhmän tasolla havaittuihin tuen tarpeisiin ja vaikeuksiin, joihin voidaan vaikuttaa erityisopettajan samanaikais- tai yhteisopetuksena tarjotulla tuella ja opetuksella ▪ toteutetaan koko esiopetusryhmän kanssa, mutta se mahdollistaa opetuksen myös pienemmille lapsiryhmille ▪ ryhmien koko perustuu havaittuun tarpeeseen ja ryhmiä muodostetaan joustavasti ▪ erityisopettaja voi antaa myös konsultaatiota, joka kohdentuu ryhmässä toimivalle opettajalle ja muulle henkilöstölle

Tuen muoto	Kuvaus toimipaikan ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista
Yleinen tukiopetus	<ul style="list-style-type: none"> - Eskarin arjen materiaali, kartoitukset Boehm ja Lukimat (vähintään 2x toimintakauden aikana). Lisäksi havainnot arjen opetuksesta. - Käytämme toiminnassamme joustavia pienryhmiä (5-7 lasta), jolloin lasten tarpeet, osaaminen, oppimistyyli, kaverisuhteet, mielenkiinnonkohteet ym. on helpompi huomioida. - Velho on apuna sen pienryhmän pedagogisessa toiminnassa, jossa on enemmän tukea ja tukiopetusta tarvitsevia lapsia. Tällöin pedagoginen toiminta on myös suunniteltu hieman helpommaksi/lyhytkestoisemmaksi/toiminnallisemmaksi/ tehtävien määrältään pienemmäksi kuin toisen pienryhmän vastaava toiminta. <p>Arviointi: Yleisen tukiopetuksen toteutumista arvioidaan säännöllisesti tiimipalavereissa.</p>
Opetuskielen tukiopetus	<ul style="list-style-type: none"> - Eskarin arjen materiaali, kartoitukset Boehm ja Lukimat (vähintään 2x toimintakauden aikana). Lisäksi havainnot arjen opetuksesta. - Kiinnitetään huomiota kielitietoiseen toimintaan; käytetään rikasta kieltä, luetaan paljon kirjoja, lauletaan ja lorutellaan. - Havainnoidaan, millaisia tarpeita lapsilla on opetuskielen tukiopetuksessa. - Tarpeen mukaan toistoa käsitteistä. <p>Arviointi: Opetuskielen tukiopetuksen toteutumista arvioidaan säännöllisesti tiimipalavereissa.</p>
Erityisopettajan antama tukiopetus muun opetuksen yhteydessä	<ul style="list-style-type: none"> - Veo on ryhmässä noin kerran viikossa aamupäivän ajan; 1,5 tuntia/ryhmä. Silloin käytämme opetusmetodina yhteisopettajuutta ja/tai VEO ohjaa 2-4 lapsen ryhmälle heidän tarvitsemaansa tukiopetusta. <p>Veo osallistuu tiimipalavereihin n. 1 krt/kk ja konsultoi arjessa n. 1-2 tuntia/viikko.</p>

Lapsella on oikeus lapsikohtaisiin tukitoimiin, jos hänellä on oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä ja ryhmäkohtaisista tukimuodoista huolimatta vaikeuksia oppimisessa ja esiopetukseen osallistumisessa.

LAPSIKOHTAISET TUKITOIMET	
Erityisopettajan antama opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opetuksen suunnittelun lähtökohtana lapsen yksilölliset tarpeet ▪ säännöllistä ja pitkäkestoista, esimerkiksi lukukauden tai lukuvuoden pituinen jakso ▪ pienryhmällä tarkoitetaan esiopetusryhmää, joka on muodostettu lapsikohtaisen tuen toteuttamiseksi ja erityisopettajan antaman opetuksen mahdollistamiseksi ▪ opetusta voidaan toteuttaa myös yksilöopetuksena, jos se on lapsen tuen tarpeiden kannalta tarkoituksenmukaista
Erityisopettajan opetus pienryhmässä	<ul style="list-style-type: none"> ▪ toteutetaan kokoaikaisesti ▪ pienryhmä voi olla erityisryhmä tai pienennetty esiopetusryhmä, johon lapsi osallistuu esiopetuksen ajan ▪ sellaisen opettajan antamaa opetusta, jolla on erityisopettajan kelpoisuus
Tulkitsemispalvelut	<ul style="list-style-type: none"> ○ viittomakielellä tai muilla kommunikaatiomenetelmillä annettavat tulkitsemispalvelut ○ oikeus lapsilla, joilla on kuulovamma, kuulonäkövamma tai puhevamma, ja jotka tarvitsevat palvelua esiopetukseen osallistumiseksi ○ järjestetään lapsen tarpeiden mukaan
Avustajapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> ○ annetaan tilanteessa, jossa muut oppimista ja osallistumista tukevat järjestelyt ja ryhmäkohtainen avustava henkilöstöresurssi eivät tue lapsen yhdenvertaista osallistumista esiopetukseen ○ lapsikohtainen avustaja tukee lapsen osallistumista ryhmän toimintaan yhdessä ryhmän muun henkilöstön kanssa ○ avustaja voi esiopetustoiminnan aikana auttaa myös muita lapsia, jotta esiopetuksen opettaja voi opettaa lasta hänen yksilölliset tarpeensa huomioiden
Apuvälineet	<ul style="list-style-type: none"> ○ tarkoitetaan esiopetukseen osallistumisen edellyttämiä apuvälineitä, joiden avulla tuetaan lapsen mahdollisuuksia oppia ja toimia esiopetusryhmässä opetukselle asetettujen tavoitteiden mukaisesti ○ opetuksen osallistumisen edellyttämät apuvälineet järjestetään lapsen tarpeiden mukaan hänen käyttöönsä ryhmä- ja henkilökohtaisesti ○ apuvälineet ovat osa opetusvälineitä

Tuen suunnittelun osa-alue	Kuvaus oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuen järjestämisen kokonaisuudesta esiopetusryhmässä/ryhmissä
Rakenteet	<p>Joustavat pienryhmiä muodostaessa huomioidaan lasten tarpeet, osaaminen, oppimistyyli, kaverisuhteet ja mielenkiinnonkohteet.</p> <p>Tiloina käytössä kaksi eskariluokkaa, kirjasto, liikuntasali, käytävän väliköt ja jälkkäriin luokka.</p>
Toimintatavat	<p>Eskariopettajat suunnittelevat yhteistyössä opetusta, ja toisinaan toimivat samanaikaisopettajina. Veo toimii säännöllisesti viikoittain samanaikaisopettajana.</p>
Työn- ja vastuunjako	<p>Veo eskariyryhmissä pääsääntöisesti perjantaisin 9-12. Tämän lisäksi antaa lapsikohtaista tukea 45min/vk.</p> <p>Velho yhteisenä resurssina 8-9 ja 12-15.39. Kahtena päivänä viikossa (ma ja ke) velho 9-10 Eo 2 ryhmässä ja 10-12 Eo 1 ryhmässä. Kolmena päivänä viikossa velho 9-12 Eo 1 ryhmässä.</p>
Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö	<p>Veo on päävastuussa opiskeluhuollon konsultaatiosta, ja on koollekutsujana lasten opiskeluhoitopalaverissa. Eskariyryhmissä työskentelevät työntekijät huolehtivat arjessa tapahtuvasta monialaisesta yhteistyöstä.</p>
Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö	<p>Huoltajat osallistuvat palaveriin, jossa tehdään lapsikohtaisen tuen suunnitelma ja sen arviointi. Tämän lisäksi huoltajia kuullaan arjen kohtaamisissa ja otetaan huomioon huoltajilta tulleita ajatuksia.</p>

7.4 Ympäristösuunnitelma

Luku 6.2. toimii koulun ympäristösuunnitelmana. Jos yksikössä halutaan kirjata perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen ympäristötavoitteista johdettuja tai muita yksikkökohtaisia tavoitteita ja toimenpiteitä, niin ne kirjataan tähän.

Tavoite/päämäärä	Toimenpiteet	Vastuut, aikataulu
Lajittelun tehostaminen välipalalla.	Oppilaiden kouluttaminen kierrätysagen-teiksi. Visuaalinen ohjeistus tavallisimpien	ympäristövastaavat, syyslukukausi -25

	välipalaroskien kierrätykseen. Sopivan paikan etsiminen kartonkikeräykselle ruokalasta.	
Niityn perustaminen, tavoitteena luoda uusi oppimisympäristö ja vahvistaa lasten luontosuhdetta.	Paikan kartoittaminen syksyllä ja niityn perustaminen keväällä. Yhteistyömahdollisuuden selvittäminen vanhempainyhdistyksen kanssa.	lukuvuosi 2025-56
Lisätä tietoisuutta resurssiviisaasta elämäntavasta.	KEKE-rastirata koulun piha-alueella, suoritetaan kummioppilaiden kanssa.	lokakuu 2025
Jkl perusopetuksen ympäristökasvatussuunnitelman jalkauttaminen työyhteisölle	VESO-koulutus opettajille	syyskuu 2025
Arviointi:		

7.5 Muut suunnitelmat

Päivitettävä suunnitelma	Päivitetty
Pelastussuunnitelman yleinen osa	Ora: 27.8.2025 JAN 10.9.-25
Pelastussuunnitelman toimintakortit	Ora: 27.8.2025 Jan 10.9.-25
Kriisisuunnitelma	JAN,ORA 10.9.25
Yksikkökohtainen lääkehoitosuunnitelma	Päiväkoti: 9/2025 JAN,ORA 10.9.-25